

Schoolondersteuningsprofiel

“Je mag zijn wie je bent”

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Visie op onderwijs, begeleiding en zorg	4
<i>Je mag zijn wie je bent</i>	5
<i>In de lessen</i>	6
<i>Mentoraat</i>	6
1. De ondersteuning voor alle leerlingen	7
1.1 <i>Mentoraat</i>	7
1.3 <i>Dyslexie</i>	8
Inventariseren en intake	8
Verslaglegging	8
In de lessen	8
1.4 <i>Faalangstreductietraining (FRT)</i>	9
Inventarisatie en intake	10
In de lessen	10
2. Intern arrangeren van extra ondersteuning	11
2.1 <i>Aanmelding</i>	11
1. De mentor signaleert zorg	11
2. Inbreng in zorgteam	11
3. Startgesprek	11
2.2 <i>OntwikkelingsPerspectiefPlan (OPP)</i>	12
2.2.1 OPP voor leren en gedrag (DOPP)	12
2.2.2 OPP in verband met een uitzonderlijke begeleidingsvraag	12
2.3 <i>Zorg Advies Team (ZAT)</i>	13
Werkwijze	14
2.4 <i>Zorgcoördinator</i>	15
2.5 <i>Orthopedagoog</i>	15
2.6 <i>Begeleider Passend Onderwijs</i>	15
3. Extern arrangeren	17
4. In schema	18
5. Waar streven wij naar?	19
6. Monitoring sociale veiligheid en meldcode kindermishandeling	20
Bijlage 1: DOPP (Didactisch Ontwikkelingsperspectiefplan)	21

Inleiding

Voor u ligt het School Ondersteuning Profiel (SOP) van het Montessori Lyceum Flevoland. In het SOP is beschreven hoe het MLF invulling geeft aan Passend Onderwijs en welke ondersteuning specifiek door het MLF (zorg)leerlingen geboden wordt. Binnen de zorgplicht die wij hebben als school, zullen we de grenzen van onze ondersteuning aan moeten geven.

Het ondersteuningsprofiel geeft mede richting aan onze professionele ontwikkeling. Het ondersteuningsprofiel van het MLF moet worden bekeken in samenhang met de andere scholen van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband dient een dekkend aanbod voor de regio te verzorgen.

Na de stelselwijziging Passend Onderwijs enige jaren geleden, heeft het MLF zich ontwikkeld in een richting waarbij we goed kijken naar de ondersteuningsbehoefte die leerlingen hebben. Ouders en Leerlingen hebben de mogelijkheid en tevens de verplichting om te kiezen voor een school met regulier onderwijs. Dat houdt in dat het MLF moet anticiperen op de leerlingen, die op het MLF onderwijs (gaan) volgen. We kiezen daarbij voor een samenwerking die past binnen de driehoek leerling, ouder, school.

Bij het zoeken naar de juiste onderwijsbehoefte en het zoeken naar samenwerking wordt er handelingsgericht gewerkt. Dossiervorming, het vastleggen van afspraken en het onderhouden van een gesprekscyclus met leerling, ouders en school zijn daarbij onderdeel van.

Visie op onderwijs, begeleiding en zorg

De leerlingenzorg op het MLF gaat uit van het principe van een geïntegreerde leerlingbegeleiding. Geïntegreerde leerlingbegeleiding houdt in dat de volgende gebieden uit het leerproces van de leerling integraal terugkomen in de begeleiding binnen de lessen. De docent besteedt evenredig veel aandacht aan het proces 'leren leren', het proces 'leren leven' en het proces 'leren kiezen'.

Het MLF heeft voor deze wijze van begeleiden gekozen omdat het leerproces van de leerling verder gaat dan de persoon die kennis tot zich moet nemen. De leerling is een mens in ontwikkeling en zal zich dus ook op school binnen de lessen als mens mogen ontwikkelen.

Het MLF wil de leerling en de docent stimuleren aandacht te hebben voor en te reflecteren op het cognitieve proces en het sociaal-emotionele proces en het keuzeprocess van het kind. Bovenstaande doen we met als uitgangspunt voor alle begeleiding op school: 'help mij het zelf te doen'.

Het sluit aan bij vier van de zes Montessori karakteristieken voor het voortgezet onderwijs:

- Ontwikkeling als mens: montessorionderwijs biedt een bredere vorming aan dan alleen gericht op cognitieve doelen.
- Leren kiezen: het is een voorwaarde voor de ontwikkeling van de zelfstandigheid dat leerlingen leren om keuzes te maken.
- Leren door reflectie: reflectie vormt voor de leerkracht en leerlingen de basis voor het handelen om vast te stellen waar een leerlingen staat in zijn of haar ontwikkeling.
- Leren als sociaal proces: leerlingen zijn in de leeftijdsfase van het voortgezet onderwijs erg gericht op het sociaal functioneren met leeftijdsgenoten. Het van en met elkaar leren is een belangrijke karakteristiek van vmo-scholen.

Vanwege de visie op onderwijs en ontwikkeling van leerlingen is er binnen het MLF specifiek gekozen om geen zorgklas in te richten. Je mag zijn wie je bent op het MLF en ondersteuning van leerlingen vindt plaats tijdens de lessen. De leerling zal immers (later) ook participeren in een maatschappij vol diversiteit. De geïntegreerde leerlingbegeleiding laat de begeleiding in reguliere klassen toe. De norm is dat de docent aandacht besteedt aan leren leren, leren kiezen en leren leven.

Je mag zijn wie je bent

Op het MLF mag je zijn wie je bent. Leerlingen, ouders en medewerkers hebben zich inmiddels vereenzelvigd met dit adagium. Dit resulteert in een bepaalde vanzelfsprekendheid met betrekking tot de acceptatie en begeleiding van leerlingen. Voor de dagelijkse begeleiding en didactiek in de lessen is een aangepaste, voorbereide omgeving ontwikkeld, die sterk meebeweegt met de behoeftes van de leerling. 'Je mag zijn wie je bent' en daarbij heeft de leerling dan soms bepaalde aanpassingen nodig zoals bijvoorbeeld een mondelinge proef, een plek om even stil te werken of juist veel structuur, duidelijkheid en begrenzing bij de taken die je als leerling te doen hebt. Leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben dan de basisondersteuning van het MLF komen op verschillende manieren binnen.

Van de basisschool wordt *een inschatting van ondersteuningsbehoefte* gevraagd. Dezelfde vraag wordt aan de EDVO (Eerste Deskundige VO, veelal de orthopedagoog) gesteld. De EDVO kan de inschatting van de basisschool onderschrijven, maar kan in haar inschatting hier ook van afwijken. In het laatste geval zal er een gesprek volgen tussen EDVO en basisschool. De EDVO legt in DigiDoor haar inschatting vast in het *voorlopige deskundigenadvies*. Als basisschool en EDVO de inschatting maken dat LEO (Leerling Extra Ondersteuning), LWA (Leerweg arrangement) of OPDC (Orthopedagogisch Didactisch Centrum) de best passende vorm van ondersteuning is.

Wanneer een leerling het advies regulier onderwijs krijgt of niet via digidoor in beeld komt en ouders geven voor het begin van het nieuwe schooljaar aan dat er sprake is van een leerbelemmering, dan wordt door de zorgcoördinator verkend of een plaatsing op het MLF mogelijk is. Dit gebeurt wanneer ouders zelfstandig contact opnemen met het MLF en/of wanneer het zorgteam contact opneemt met ouders. De zorgcoördinator bekijkt hiervoor het dossier en voert gesprekken met de leerling en zijn ouders. Kernwoord voor de intake is luisteren. Luisteren naar de ondersteuningsbehoefte van leerling, ouders, mentor en docenten.

Vervolgens kijkt de zorgcoördinator of deze behoefte binnen de mogelijkheden van het MLF vervuld kunnen worden. Transparantie staat hierbij voorop. Een vereiste voor plaatsing is dat de verwachting er is dat de leerling de mogelijkheden heeft minimaal een VMBO-TL diploma te halen. Het instroomniveau is bij de aanname van leerlingen dus erg van belang. Wij varen hierbij op het advies dat door de basisscholen gegeven wordt en bevragen dit advies altijd in de warme overdracht die we met alle basisscholen houden voor de plaatsing van de leerlingen. Door de keuzevrijheid van leerlingen binnen het MLF en de open inrichting van het gebouw is het van belang dat de leerling hierop voorbereid wordt en de mogelijkheid heeft dit (met ondersteuning) aan te kunnen.

Bij aanmelding van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte houden wij de reguliere aanmeldingsdatum aan van 1 maart. Vanaf maart start de termijn van 6 weken waarbinnen het MLF aan moet geven of een leerling al dan niet geplaatst kan worden. Voor details over de inschrijfprocedure verwijzen wij naar de website.

Zoals eerder beschreven kijkt het MLF vooral naar het individu. Het wordt vanzelfsprekend gevonden dat leerlingen verschillen. Deze verschillen bestaan en worden gerespecteerd. In de praktijk betekent dit dat er vrijuit gesproken wordt over gedrag van de leerling, lichamelijke beperkingen en de zaken die de leerling daarbij nodig heeft om op school goed te kunnen functioneren. Om vorm te geven aan onze onderwijsvisie ook voor deze groep leerlingen, zijn er verschillende protocollen geschreven die onze manier van begeleiden voor docenten en ouders voor deze groep leerlingen inzichtelijk maakt.

In de lessen

De lengte (70 minuten) en indeling van de lessen dragen ertoe bij dat de leerling in de lessen begeleid kan worden. Er is een voorspelbaarheid, een begrenzing en veel ruimte voor docenten om leerlingen individueel te ondersteunen. Dit alles maakt dat er op het MLF ruimte is voor ondersteuning binnen de lessen waarbij de ondersteuningsbehoefte van de leerling centraal staat. Ambulante begeleiding (begeleiding door medewerkers van Passend Onderwijs) van leerlingen vindt waar mogelijk plaats binnen de lessen en in de leerruimtes.

Mentoraat

Verder is op het MLF ervoor gekozen om ook voor de leerlingen de mentor de spil in de dagelijkse begeleiding te maken. De mentor is daarom voor leerling, docent en ouder het eerste aanspreekpunt binnen de school. Voor leerlingen die een meer gerichte ondersteuning nodig hebben, wordt in eerste instantie gezocht naar mentoren die opleidingen/ruime ervaring hebben in coaching, begeleiding en/of omgaan met stoornissen.

1. De ondersteuning voor alle leerlingen

1.1 Mentoraat

In de onderbouw kennen we een groepsmentoraat. Iedere klas wordt begeleid door twee mentoren. De mentoren zijn samen verantwoordelijk voor de groepsbegeleiding. Daarnaast zijn beide mentoren verantwoordelijk voor de individuele begeleiding van de helft van de leerlingen van de klas. De persoonlijke mentor is de spil van de begeleiding bij ons op school. Hij/zij begeleidt de leerling bij drie verschillende aspecten: het leerproces, het sociaal-emotionele proces en het keuzeprocess. Iedere leerling heeft eens per twee weken een individueel gesprek met de mentor; de WerkBespreking (WB). Dan wordt onder andere de planning voor de komende tijd gemaakt en er wordt besproken hoe de leerling in de vorige periode gewerkt heeft. Wanneer een leerling problemen ondervindt met het schoolwerk en de planning daarvan, wordt er door de leerling(en) en de mentor samen naar mogelijke oorzaken en oplossingen gezocht. Leerlingen uit het eerste en tweede jaar krijgen één van de twee mentoren per klas als individuele mentor toegewezen die hen het hele jaar begeleidt.

In de bovenbouw kiezen de leerlingen een individuele mentor uit de groep van docenten, waarvan ze les hebben. Deze mentor begeleidt door middel van werkbeprekingen de leerling op de drie gebieden; leren leren, leren kiezen en leren leven. De individuele mentor onderhoudt contacten met alle betrokkenen en is voor ouders het eerste aanspreekpunt van de school. Daarnaast is er in leerjaar 3, 4 MAVO en 4, 5 HAVO en 5, 6 VWO een decaan die de studiebegeleiding en de loopbaanoriëntatie (LOB) verzorgt.

Kort samengevat kan van de mentor worden verwacht om over de volgende vaardigheden te beschikken en deze in te zetten bij de begeleiding van een leerling:

- Het maken en bijhouden van planningen;
- Oplossingsgericht te werk gaan;
- Het bespreken van- en reflecteren op werk/werkhouding/planning/lernen kiezen/lernen leven/lernen leren;
- Het monitoren van het sociaal welbevinden.

1.3 Dyslexie

Inventariseren en intake

Aan het begin van het schooljaar inventariseert de dyslexiecoördinator de leerlingen die binnen zijn gekomen vanuit het basisonderwijs. Met deze leerlingen voert de dyslexiecoördinator een intakegesprek om helder te krijgen waar de behoeftes van de leerling liggen op het gebied van ondersteuning. Er wordt ingegaan op de ondersteuning zoals de leerling die kreeg in het basisonderwijs, de relevante punten van de dyslexieverklaring en de ideeën van de leerling over de ondersteuning op het MLF. In het gesprek komt ook aan de orde bij welk vak de leerling de meeste moeite ondervindt en om welke specifieke aspecten van dat vak het gaat. Verder leggen we aan de leerling uit welke momenten en vormen van begeleiding wij gebruiken. De uitkomst van het intakegesprek is de basis van het OPP.

Verslaglegging

De dyslexiecoördinator verwerkt de gegevens uit het intakegesprek in een verslag. Dit verslag bespreekt zij met de leerling en de ouders en hierna brengt zij de mentor en de betrokken vakdocent(en) op de hoogte. Waar nodig worden er zaken verduidelijkt en uitgelegd omtrent de ondersteuning van de leerling in de vakles(sen). Het is mogelijk om de aanpak uit het verslag vast te leggen op een zogenaamde dyslexiekaart. Voordat er gewerkt gaat worden met zo'n kaart zal eerst bij de leerling gecheckt worden of hier behoefte aan is bij de leerling. De dyslexiekaart kan de leerling tijdens de lessen aan de docent laten zien. In één oogopslag is duidelijk welke afspraken er gemaakt zijn. Gedurende het schooljaar wordt er regelmatig een evaluatiegesprek gehouden tussen docent, mentor en de dyslexiecoördinator. Dit kan op initiatief van de dyslexiecoördinator maar ook op initiatief van de vakdocent of mentor.

In de lessen

Leerlingen volgen in eerste instantie het herkansingsbeleid zoals dat geldt voor iedere leerling. In overleg met de leerling, de dyslexiecoördinator, de mentor en de vakdocent kan hier van afgeweken worden.

Voor leerlingen met dyslexie gelden de volgende punten:

- Leerlingen kunnen binnen de lessen, KWT en het mentoruur extra aandacht besteden aan de voor hen lastige onderdelen van de stof.
- Leerlingen kunnen de lesstof mondeling met de docent doornemen.
- Leerlingen hebben houvast aan de van tevoren vastgelegde structuur van de lesstof in It's Learning.
- Leerlingen kunnen, binnen grenzen, hun werktempo in de les zelf bepalen.
- Leerlingen kunnen met een eigen laptop werken of met een computer van school.

De leerling krijgt in de les de beschikking over een 'dyslexiekaart'. Op deze kaart zien de docent en de leerling in 1 oogopslag op welke extra ondersteuning de leerling recht heeft. Op de kaart is er ruimte om handmatig, bijvoorbeeld naar aanleiding van een leerlingbespreking of evaluatie, aanvullingen te schrijven. De kaart wordt gemaakt en ingevuld door de dyslexiecoördinator. De leerling heeft recht op de begeleiding zoals die in de kaart staat vermeld. Hij mag de vakdocent hierop aanspreken wanneer de leerling denkt dat er iets niet goed gaat in de ondersteuning. De leerling mag ook in gesprek gaan wanneer hij merkt dat er een verbetering of verandering in de ondersteuning nodig is. De leerling zal deze ideeën ook met de dyslexiecoördinator moeten kortsluiten. Kortom van de leerling wordt dus verwacht, zoals op het MLF gebruikelijk is, dat ook hij initiatieven neemt om zijn begeleiding zo goed mogelijk te houden.

1.4 Faalangstreductietraining (FRT)

Faalangst is de angst om fouten te maken in situaties waarin je denkt/weet beoordeeld te worden. Vrijwel alle leerlingen ervaren in min of meerdere mate faalangst. In zekere mate werkt het bevorderend voor concentratie en inzet. Een teveel aan faalangst echter, kan belemmerend werken. Uit onderzoek is gebleken dat 10% van de leerlingen op een middelbare school last ondervindt van faalangst.

De faalangstreductietraining binnen het MLF heeft als doel het ondersteunen van leerlingen die last ondervinden van faalangst door herkenning, aanvaarding en oefening. De training wordt gegeven door twee hiervoor opgeleide docenten. De training vindt plaats in een kleine groep van maximaal 10 leerlingen waarbij geoefend wordt om veroordelende negatieve gedachten om te zetten in positieve helpende gedachten. Hierbij gaan leerlingen door oefeningen met ademhaling, spierspanning en visualisatie leren ontspannen. Leerlingen doen oefeningen en door het nabespreken van deze oefeningen herkennen zij gedragingen bij zichzelf en komen tot oplossingen bij zichzelf of anderen. Hierdoor is de training zelf ontdekkend.

Inventarisatie en intake

Iedere leerling waarvan het vermoeden bestaat dat hij last heeft van faalangst kan door de ouders en/of mentor aangemeld worden voor een faalangstreductietraining door een aanmeldingsformulier in te vullen. Elke leerling die aangemeld is krijgt een intakegesprek (max. 45 minuten) met de trainer en de ouders die de FRT geeft. In dit gesprek bespreekt de trainer met de leerling de problematiek die de leerling ondervindt bij toetsen, in welke mate en of de leerling voldoende motivatie heeft om het aan te pakken. Indien het idee bestaat dat een leerling onvoldoende gemotiveerd is, dan wel een hulpvraag heeft die niet beantwoord kan worden via training, dan neemt deze leerling niet deel aan de FRT.

In de lessen

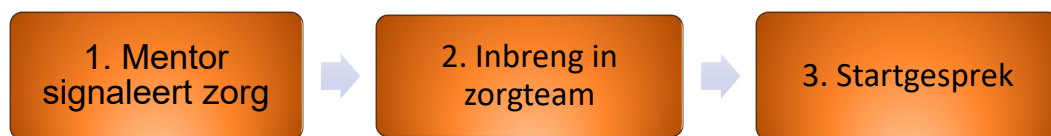
Binnen de lessen observeren vakdocenten en mentoren het gedrag en de werkhouding van de leerlingen. Leerlingen die aangeven last te hebben van faalangst kunnen via hun mentor een intake aanvragen voor een intake. Docenten die faalangst menen te herkennen, kunnen deze signalen delen met de leerling en de ouders en de mentor en de leerling aanmelden voor een intake.

2. Intern arrangeren van extra ondersteuning

Het betreft hier leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben dan die hiervoor is beschreven om hun schoolloopbaan succesvol te doorlopen. Dit is begeleiding welke niet (meer) geboden wordt op het niveau van de mentor maar op het niveau van de zorgcoördinator en het ZAT. Het gaat hierbij om leerlingen die een eigen ondersteuningsarrangement nodig hebben om hun schoolloopbaan succesvol te kunnen vervolgen.

2.1 Aanmelding

Wanneer de mentor vermoedens heeft dat de leerling zijn schooljaar niet zal halen zonder extra ondersteuning en/of begeleiding, worden de volgende stappen ondernomen:

1. De mentor signaleert zorg

De mentor vult samen met ouders en leerling een aanmeldingsformulier in. In het aanmeldingsformulier staat de huidige situatie beschreven, welke hulp voorheen al is ingezet en wat de huidige hulpvraag is.

2. Inbreng in zorgteam

Het zorgteam bespreekt het aanmeldingsformulier. Op basis van de situatie wordt een indicatie gesteld welk traject moet worden gestart.

3. Startgesprek

Het startgesprek wordt gevoerd met ouders, leerling, zorgcoördinator, orthopedagoog en mentor op basis van het aanmeldingsformulier. Tijdens het startgesprek worden de onderwijsbehoeftes van de leerling in kaart gebracht en hierop geanticipeerd. Op basis van de uitkomsten van het gesprek kan er gekozen worden om een OPP op te stellen.

2.2 OntwikkelingsPerspectiefPlan (OPP)

Leerlingen waarvoor ondersteuning nodig is die mentoren en docenten niet meer kunnen bieden binnen hun dagelijkse (les)praktijk krijgen een OPP. Dit OPP wordt opgesteld met medewerking van de zorgcoördinator, mentor, leerling, ouders, en waar nodig overige (buitenschoolse) ondersteuning. Er zijn verschillende soorten OPP's. Een OPP gericht op leren en gedrag en een OPP in verband met een uitzonderlijke begeleidingsvraag. Het document is leidend in de afstemming van welke ondersteuning de leerling tijdens plaatsing gebruik gaat maken. Het OPP gericht op leren en gedrag wordt ingezet bij mogelijke overstap naar een ander (vaak lagere) leerroute, of bij zorgen over gedrag. Dit betreft lichte tot medium ondersteuning. Het OPP voor leerlingen met een uitzonderlijke begeleidingsvraag wordt ingezet wanneer er een arrangement wordt afgegeven. Dit betreft medium tot intensieve ondersteuning.

2.2.1 OPP voor leren en gedrag (DOPP)

Het OPP gericht op leren en gedrag wordt opgesteld door de mentor. Vaak wordt dit OPP ook wel een didactisch OPP of een didactisch plan van aanpak genoemd¹. Dit OPP wordt opgesteld naar aanleiding van een verslagvergadering (vaak na de eerste of tweede verslagvergadering).

Tijdens de verslagvergadering constateert de mentor samen met de teamleider en het docententeam dat de leerling met zijn huidige resultaten zal afstromen naar een andere (vaak lagere) leerroute. De mentor inventariseert bij de betreffende vakdocenten wat nodig is om (leer)resultaten te verbeteren en verwerkt dit in een didactisch OPP (DOPP).

Hierna bespreekt de mentor het DOPP met de leerling tijdens een (of meerdere) WB-overleggen en wordt ouders gevraagd om het DOPP nog verder aan te vullen.

Na verslagvergadering drie evalueert de mentor het DOPP met leerling en ouders.

2.2.2 OPP in verband met een uitzonderlijke begeleidingsvraag

Het OPP in verband met een uitzonderlijke begeleidingsvraag wordt geïnitieerd door de orthopedagoog. Het OPP wordt twee keer per schooljaar geëvalueerd met de betrokkenen zoals hierboven beschreven (zie deel II: Intern arrangeren van extra ondersteuning).

De evaluaties van de OPP's worden georganiseerd door de zorgcoördinator en gebeurt samen met ouders, leerling, orthopedagoog en mentor.

---

¹ Zie bijlage 1

- Voor niet-examen leerlingen vindt het eerste evaluatiemoment plaats in de weken na de kerstvakantie (januari/februari). Het tweede evaluatiemoment vindt plaats tegen het einde van het schooljaar (april/mei/juni).
- Voor examenleerlingen wordt het OPP één keer geëvalueerd in de weken na de kerstvakantie (januari/februari).

Mocht het nodig gevonden worden dan is het mogelijk vaker te evalueren. De regie voor deze evaluaties ligt bij de mentor. De eindverantwoordelijkheid ligt bij de zorgcoördinator.

In het OPP met het intern ondersteuningsarrangement staan de specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerling om goed onderwijs te kunnen volgen beschreven en staat welke ondersteuning binnen het MLF geboden kan worden. Daarbij is een bondige werkwijze en zijn de doelen geformuleerd. Er staat te lezen welke didactische en pedagogische aanpak past bij de leerling. Uitgangspunt is dat de ondersteuning realistisch, haalbaar en effectief is. In de werkwijze worden zowel de rol van mentor, vakdocent, leerling en ouders beschreven. Na goedkeuring van alle partijen wordt dit OPP door de mentor en de zorgcoördinator in het hele team toegelicht.

Tenslotte schrijft het zorgteam een begeleidingsverslag aan het einde van elk zorgtraject waarin de ondernomen stappen en behaalde doelen staan beschreven. Dit wordt verstuurd naar ouders en mentor.

Wanneer de hulpvraag en/of de ondersteuningsbehoeftes van de leerling de capaciteiten van het zorg- en docententeam overstijgt kan over worden gegaan tot een ZAT-aanmelding.

2.3 Zorg Advies Team (ZAT)

Wanneer de hulpvraag van een leerling te complex is voor de mentor en zorg kan de leerling besproken worden in het ZAT.

Het belang van de leerling is leidend bij het geven van de adviezen. Door als school samen te werken met verschillende externe instanties, is het mogelijk om te komen tot een steeds passender begeleiding. De adviezen uit het ZAT worden gedeeld met ouders en begeleiders (mentor, medewerkers Passend Onderwijs) binnen school. Adviezen kunnen verwerkt worden in een OPP. Samenwerking met ouders is ook hier weer een voorwaarde.

In het ZAT van het MLF werken de volgende actoren samen:

- De zorgcoördinator;
- De orthopedagoog;
- Medewerker Passend Onderwijs;
- Leerplicht; biedt consultatie en kan bij schoolverzuim leerlingen (en ouders) oproepen voor een gesprek en - indien nodig - sancties opleggen;
- GGZ; biedt consultatie vanuit de geestelijke gezondheidszorg;
- Schooljeugdarts - GGD; biedt consultatie en kan leerlingen oproepen voor een gesprek/onderzoek;
- Jeugd maatschappelijk werk; biedt consultatie en is ook beschikbaar om, eventueel op school, gesprekken te voeren met leerlingen en/of ouders.
- Jeugdwijkagent Politie Flevoland; biedt consultatie en kan ingeschakeld worden voor voorlichting en/of gesprekken.
- Indien mogelijk ouders/leerling

Werkwijze

- 1 Wanneer er zorgen zijn over een leerling wordt deze leerling eerst in de leerlingbespreking besproken. Belangrijk is dat de mentor van de leerling voldoende informatie verzamelt. De mentor overlegt over de leerling met de zorgcoördinator. Wanneer er behoefte is aan consultatie, kan een leerling in het ZAT worden ingebracht. Te denken valt aan zorgen/problemen op het gebied van gedrag, het leren, aanwezigheid, lichamelijke gesteldheid, sociale contacten, verslaving, het gezin, etc.
- 2 De zorgen over de leerling worden door de mentor en/of de zorgcoördinator besproken met de ouders en de leerling. Ouders geven via een email toestemming voor bespreking in het ZAT. Indien de ouder(s) geen toestemming geven kan een leerling ook niet in het ZAT worden besproken.
- 3 Het ZAT overlegt zeven keer per schooljaar. Deelnemers ontvangen een rooster waarin staat wie wanneer aanwezig is. Tijdens het overleg wordt nader ingegaan op (het probleem van) de leerling en worden verhelderende vragen gesteld om zo tot een (begeleiding)advies te komen. Er wordt gekeken wat er op school kan worden gedaan om de leerling te begeleiden, wie dit het beste kan doen en/of welke instantie buiten school de leerling kan helpen. Om te kunnen beoordelen of een advies goed was en/of moet worden bijgesteld, komt de leerling in een volgende bespreking weer aan bod.
- 4 Indien nodig worden ouders uitgenodigd om de casus zelf voor te zitten of om advies direct met de specialisten te bespreken.

2.4 Zorgcoördinator

De zorgcoördinator kan dienen als klankbord bij problemen maar is hiernaast regievoerder bij het intern arrangeren van ondersteuning wanneer deze valt buiten de basisondersteuning zoals beschreven in deel 1.

Wanneer een leerling meer ondersteuning nodig heeft dan gaat de zorgcoördinator met hulp van de mentor, leerling en ouders informatie verzamelen doormiddel van een startgesprek. De zorgcoördinator bepaalt hierbij de ondersteuningsvraag van de leerling, docenten en ouders. Hierbij stellen de zorgcoördinator, mentor, orthopedagoog, Passend Onderwijs en ouders gezamenlijk in overleg een Ondersteunings Perspectief Plan (OPP) op.

Bij het behalen van de doelen van de leerling kan extra hulp worden ingezet in de vorm van de orthopedagoog, de begeleider van Passend Onderwijs of externe hulpverlening. De cyclus van ondersteunen verloopt volgens de cyclus van plannen, handelen en evalueren. Na elke evaluatie bekijken betrokkenen samen of het arrangement succesvol is en dus moet stoppen of dat het juist moet doorgaan met eventuele aanpassingen.

2.5 Orthopedagoog

De orthopedagoog kan door de zorgcoördinator gevraagd worden ondersteuning te bieden op verschillende momenten in het proces. Zij kan observaties doen om aanvullende informatie te krijgen over een leerling en bijvoorbeeld zijn/haar gedrag tijdens lessen. Ook kan zij vragenlijsten afnemen die aanvullend kunnen zijn bij het bepalen van de juiste ondersteuning aan de leerling. Ouders kunnen hierdoor verdere acties ondernemen door gespecialiseerde hulp te zoeken bij derden partijen (zie '3. Extern arrangeren'). Ook in gesprekken met ouders kan de orthopedagoog een aanvullende rol hebben. Zij kan vanuit haar expertise spreken over de ontwikkeling(smogelijkheden) van de leerling en de doelen die hieruit voortvloeien voor het OPP. Tenslotte stuurt de orthopedagoog zowel leerling, mentor als docent aan en adviseerde zij deze gedurende de begeleiding.

2.6 Begeleider Passend Onderwijs

De begeleider Passend Onderwijs kan door de zorgcoördinator worden gevraagd ondersteuning te bieden op verschillende momenten in het proces van arrangeren. Hij kan observaties van de docent in de lessen met als doel het verzamelen van aanvullende informatie om de doelen van de leerling vast te stellen of de ondersteuningsvraag te verhelderen. Ook in de fase van uitvoering van het OPP en de

hieruit voortkomende ondersteuning kan de begeleider van Passend Onderwijs een rol spelen. Hij voert gesprekken met leerlingen met als doel het verlenen van extra ondersteuning of het vergroten van hun handelingsbekwaamheid. Vanuit deze rol voert de begeleider ook gesprekken met ouders.

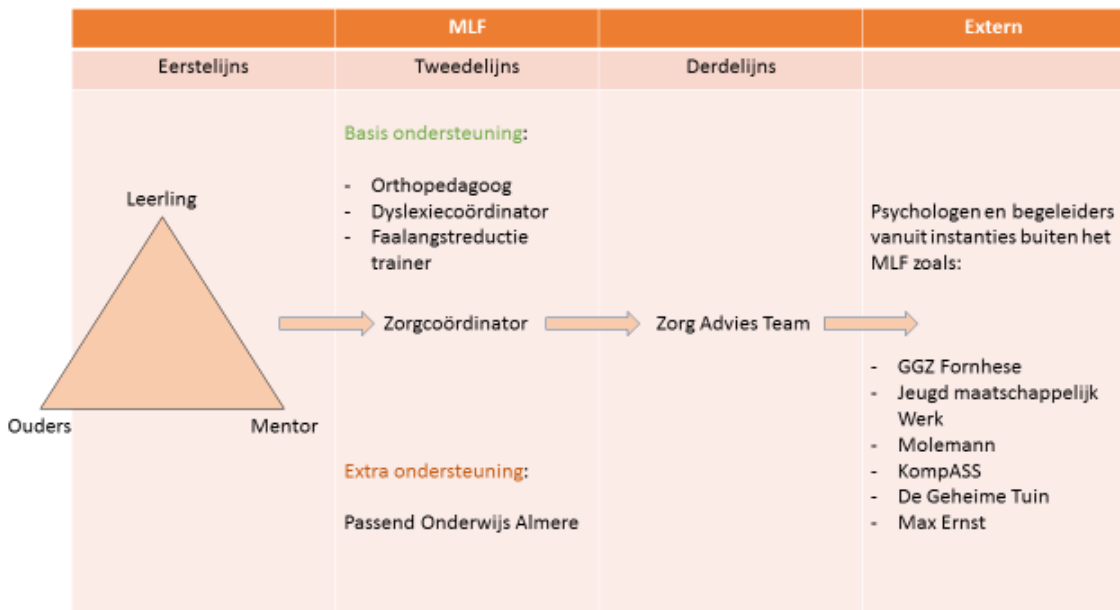
Naast bovenstaande rollen kan hij docenten observeren en hen begeleiden bij het vergroten van hun handelingsbekwaamheid bij het begeleiden van een specifieke leerling of bijzondere problematiek. Te denken valt hierbij aan stoornissen of multi-problematiek. Binnen Passend Onderwijs werken medewerkers die meer gespecialiseerd zijn op een bepaald gebied. Op het MLF werken momenteel twee medewerkers die als specialisatie 'stoornissen binnen het autistisch spectrum' en 'multi-problematiek' hebben. Zij dragen hun kennis over aan mentoren en docenten middels gesprekken over leerlingen die bij hen in beeld zijn.

3. Extern arrangeren

Wanneer de hulpvraag de capaciteiten van het zorg- en docententeam overstijgt kunnen ouders worden verzocht om (op basis van het ZAT-advies) verdere hulp te zoeken bij derden (huisarts, GGZ, huiswerkbegeleiding, enz). De derde lijn is verwijzing naar een stedelijke voorziening en begeleiding door externen. Verwijzing naar de derde lijn loopt via de tweede lijn en onder regie van de zorgcoördinator in samenwerking met orthopedagoog, medewerker Passend Onderwijs, leerling, ouders en mentor.

4. In schema

5. Waar streven wij naar?

Het MLF wil in staat zijn de leerling de ondersteuning te bieden die nodig is om de leerling optimaal te begeleiden naar het behalen van een diploma.

Voorwaarde hiervoor is dat de leerling in staat moet zijn minimaal een VMBO-TL diploma te kunnen halen en om moet kunnen gaan met de keuzevrijheid en zelfverantwoordelijkheid die het MLF vraagt van leerlingen. Deze mogelijkheid moet blijken uit het advies van de basisschool en uit gesprekken tussen zorgcoördinator, leerling en ouders.

De hoeveelheid zorgleerlingen die wij kunnen bedienen is mede afhankelijk van:

- de zwaarte van de problematiek
- in hoeverre ouders meewerken met de school
- of er hulpverlening/ambulante begeleiding actief is
- de professionaliteit van de mentor/vakdocenten
- de mogelijkheid hulpmiddelen in te zetten

Voor het aannemen van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte geldt dat er voor de school een grens is aan de hoeveelheid geïndiceerde leerlingen.

Ieder schooljaar voert het MLF met Passend Onderwijs een gesprek over het inzetten van middelen m.b.t. de medewerkers Passend Onderwijs binnen het MLF.

Het is niet mogelijk een harde grens te stellen en dat is ook niet het doel van dit document. Het bereiken van de grenzen van begeleiding is immers afhankelijk van meerdere factoren die per leerling bekeken moeten worden. Globaal kan gezegd worden dat de grens van begeleiding in zicht is wanneer de leerling zijn eigen leerproces en dat van een andere leerlingen bij herhaling negatief beïnvloedt of wanneer de veiligheid van de leerling, medeleerlingen of personeel in het geding komt. Verder kan de grens bereikt worden omdat de gewenste expertise niet geboden kan worden vanuit het in dit document beschreven ondersteuningsprofiel. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan 1-op-1 begeleiding van een leerling met autisme.

6. Monitoring sociale veiligheid en meldcode kindermishandeling

Protocol MLF aangaande omgang en melding kindermishandeling.

1. Medewerkers vangen signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling op.
2. Na het opvangen van het signaal overlegt de medewerker met de zorgcoördinator. De zorgcoördinator wint bij twijfel (niet eerder een vergelijkbare casus gehad) advies in bij Veilig Thuis of met een letseldeskundige.
3. De zorgcoördinator voert eerst met de leerling een verkennend gesprek. In dit gesprek onderzoekt de zorgcoördinator of huiselijk geweld dan wel kindermishandeling aannemelijk is. De zorgcoördinator maakt de leerling duidelijk dat hij, wanneer hij vindt dat de veiligheid van de leerling in het geding is, hij ten allen tijden verplicht is ouders en instanties te betrekken.
4. Na het gesprek met de leerling worden ouders uitgenodigd voor een gesprek. In dit gesprek onderzoekt de zorgcoördinator of huiselijk geweld dan wel kindermishandeling aannemelijk is.
5. In het gesprek met de ouders maakt de zorgcoördinator duidelijk dat hij, wanneer de veiligheid van de leerling in het geding is, hij ten allen tijden verplicht is instanties te betrekken.
6. Na het gesprek met respectievelijk leerling en ouders weegt de zorgcoördinator de aard en ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. Bij twijfel volgt overleg met Veilig Thuis.
7. De zorgcoördinator beslist of een melding gedaan moet worden.
8. Wanneer wordt besloten een melding te doen, licht de zorgcoördinator de leerling en de ouders in. Afhangend van de casus en in overleg met Veilig Thuis kan worden besloten van deze stap af te wijken.
9. Wanneer wordt besloten geen melding te doen, bespreekt de zorgcoördinator met ouders welke hulp zij gaan inschakelen om het huiselijk geweld of de kindermishandeling te voorkomen. Samen met ouders wordt afgesproken wanneer en hoe zij het inschakelen van hulp terugkoppelen aan de zorgcoördinator.

Bijlage 1: DOPP (Didactisch Ontwikkelingsperspectiefplan)

Naam Leerling		
Geboorte datum		
Klas		
Schoolloopbaan		
Mentor(en)		
Startdatum		
Uitstroom- perspectief	Verwachte uitstroomniveau	M/H/V
	Verwachte vervolgonderwijs	MBO/HBO/WO

Wat is er aan de hand	
Op welke vakken gaat het goed? En welke vakken gaat het helaas mis? Wat is de eventuele hulpvraag?	

Plan van aanpak
<u>Doelen en subdoelen</u>

Aanpak:
<i>Leerling:</i>
<i>Mentor:</i>
<i>Ouder(s):</i>
<i>School:</i>
<i>Externen:</i>

Evaluatie

Evaluatie (na 1 periode)	
Datum:	
Aanwezig:	
Conclusie	
☐ Handhaven uitstroomperspectief ☐ Handhaven doel ☐ Handhaven aanpak	☐ Bijstellen uitstroomperspectief (uitgebreid OPP opstellen) ☐ Bijstellen doel ☐ Bijstellen aanpak